

Klørknægt.

Et Fragment. Med Illustrationer af H. A. Brendekilde.

Klokken slog fire paa Uret over Chiffonnieren i Sogneraadsformand Jensens himmelblaa Stadsestue . . . en bitterkold Vintermorgen.

Lysene paa Spillebordet — skjønt i Nattens Løb to Gange fornyede — var atter brændt ned næsten til Stagen, og inde i Værelset ved Siden af, hvortil Døren stod aaben, klukkede en døende Hængelampe i den sidste Draabe Olie over et fedt dækket Bord, bag hvilket Sogneraadsformandens Kone — en lille forvoxet, udpyntet og forfængelig Skabning — nattebleg krøb sammen i et uldent Shavl ved Kakkelovnen.

De fire spillende — Dyrslægen, Skolelæreren, Byens Kjøbmand og Værten selv — var nu endelig ogsaa begyndt at blive møre. Den beklumrede Luft i Stuen, Osen fra Kakkelovnskullene og den tætte, blaa Tobaksdamp, i hvilken de nu paa syttende Time sad indespærrede, havde omsider formaaet at knække Fjedren i deres Lidenskab.

Der mælttes ikke et overflødigt Ord. Rent mekanisk, næsten som i en magnetisk Sovn, spillede man Kortene ud, tog sine Stik hjem og gav paa ny. Selv den lille Kjøbmand Villings smaa, stilkede Øjne, der ellers altid var paa Færde overalt for om muligt at udspejle et eller andet af de medspillendes Kort, hang ham stive og blodunderløbne ud af det fede Hoved som paa en død Flynder, og egenlig fortsattes Spillet kun, fordi man endog manglede den fornødne Kraft til at bestemme sig for et endeligt Opbrud.

Den eneste, der endnu holdt sig lige tapper, var Skolelærer Mortensen.

Men den Mand var nu i det hele ikke til at spille trætt. Fra det Øjeblik, han udspilede sine lange Frakkeskjøder for at anbringe sig ved Spillebordet, og indtil man rent ud betydede ham, at det maatte være forbi, sad han lige strunk og biskoppelig med sit hvide, ærværdige Hoved og ulastelige Halsbind — skjulende den stille Feber, hvori Synet af Kort og Penge altid satte ham, bag et mildt, menneskevenligt Smil, medens kun en let Skjelven ved Mundvigene samt en uafbrudt Knirken af hans gamle tørre Støvler forraadte den Sindsbevægelse, hvori han befandt sig.

Nu og da strøg han sig ogsaa højtideligt med Lomme-tørklædet hen over sin høje Pande, der var varm og fugtig, og som i kritiske Øjeblikke perlede som i virkelig Feber. Paa Bordet foran sig havde han sine 10- og 25 Øre-Stykker omhyggelig opstablede i regelmæssige Tutter med en Krone i hver. Og naar han sagde: „Spurgt“ eller især „Solo“, lukkede han gjerne Øjnene, som om han i sit stille Sind tilføjede et: i Jesu Navn!

Ved hans venstre Side sad Sogneraadsformanden selv og stred fortvivlet med Sønnen, der hvert Minut var paa Nippet til at overmande ham.

Han var en lille, ubetydelig Stump af en Bondemand med et tyndt, vandkæmmet Haar, Hovedet lidt paa Hæld og et skæglost, fladnæset Ansigt, hvis rødkantede Øjne — naar de var vaagne — beundrende hang ved enhver, der førte Ordet, og hvis Stemme — naar han en sjælden Gang opløftede den — klang saa forsagt og ubehjælpsomt, at

man kun vanskeligt skulde formode, at man her havde Sognets rigeste Mand for sig.

Han var temmelig ny i Spillet og sad derfor almindeligvis og famlede raadvild med Fingrene i sine Kort, som han forsigtig optog et for et, efterhaanden som der blev givet. Naar han spillede ud eller havde stukket, saa han regelmæssig rundt paa de andre, som for at erfare, om han mulig havde gjort en Dumhed; og naar Spillet var til Ende, vidste han sjælden ret, om han havde vundet eller tabt.

Han havde denne Aften tilmed ikke været heldig og sad derfor for anden Gang i Spillets Løb med blankt Bord foran sig. Men han var vant til at blive plukket. Ja, i Virkeligheden var det kun under denne stiltiende Forudsætning, man overhovedet havde optaget ham i Partiet.

Selv tog han det imidlertid med stor Sindsro og var i Hjertet saare stolt og lykkelig over at have lært dette

ældre og vanskelige Spil „Lummer“, hvilket i hans Øjne hævede ham højt over hans Standsfæller, og han gav med Glæde denne Tribut for den Triumf den næste Dag at kunne tale derom inde i Byen.

. . . Endnu en halv Time tid slæbte Spillet sig frem paa samme Maade.

Da begyndte med ét Skolelærer Mortensens gamle Støvler en Helvedes Knirkekoncert under Bordet, hans Ansigt skiftede Kulør, og under de buskede Bryn gled Blikket uroligt frem og tilbage mellem hans Kort og de fire sorte 25-Ører, hvortil Indsatskoppens Indhold imidlertid var reduceret. Der var aabenbart noget usædvanligt i Gjære.

„Solo paa Koppen,“ sagde han endelig meget stille og med en Ydmyghed i Tonefaldet, der ligesom skulde bejle til Gudernes Gunst.

Det gav et Stød i de søvndrukne Kroppe. Dyrslægen, der var sunken hen i sløv, mørk Grublen,

rejste sit tunge, buskede Hoved og før sig skudrende med Haanden gennem sit tykke, stride, rødgraa Skæg.

„Hvad hedder han?“ mumlede han.

„Kløver,“ sagde Skolelæreren, næsten undskyldende.

Der blev kjøbt i Tavshed. Mortensen havde tre Matorer smaat fjerde i Trumf, dertil Konge, Dame tredje i Hjerter samt to smaa Spadere. Han havde tillige Forhaanden, og som en forsigtig General sendte han først Hjerter Dame i Ilden.

Dyrslægen, som var renonce, smagte lidt paa den og saa prøvende op paa Spilleren.

„Det er vist en Farisæer,“ brummede han derpaa og stak med Trumf.

Paa Skolelærer Mortensens blege Pande begyndte allerede de første klare Perler at springe frem.

Dyrslægen spillede en lille Spader. Sogneraadsformanden stak først med Ruder, derpaa med Trumf og endelig, da han blev gjort opmærksom paa Fejltagelsen, med Spader Konge. Skolelæreren bekendte.

Men nu kom der — rent tilfældig — Hjerter igjen fra Sogneraadsformanden. Mortensen vilde fordele Stikkene og gik under med sin lille Hjerter. Men Dyrslægen

